

δακρυοστάλαχτος ἐπίθ. Κ. Παλαμ., Γράμματ. 1,14 καὶ 2,8 Δειλοί καὶ σκληρ. στίχ.², 71 Τάφ.², 20 δακρυοστάλαχτος Γ. Σουρῆ, "Απαντ., 2, 272 Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ. 47.

Ἐκ τοῦ οὗς. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ ἐπιθ. *σταλάχτος (σταλάζω).

Ὁ στάζων δάκρυα ἐνθ' ἄν.: "Ὡς τὰ τότε τὸ βίος τὸ φιλολογικὸ τοῦ φίλου μου ἦτανε στίχοι λιγροστοί, μελαγχολικοί, δακρυοστάλαχοι Κ. Παλαμ., Γράμματ. 1,14 || Ποιήμ.

Γύρω 'ς τοῦ προσώπου του σβησμένη πιά τὴν πούλεια βάλτε δακρυοστάλαχτα τὰ θλιβερά ζουμπούλια Κ. Παλαμ., Τάφ., 20.

Κ' οἱ μαυροφόρες ἀδελφές, ἡ φτώχεια κ' ἡ ὀρφάνια, θὰ πλέκουν δακρυοστάλαχτα 'ς τὴ μνήμη σου στεφάνια Γ. Σουρῆ, ἐνθ' ἄν.

δακρυοφορτώνομαι ἀμάρτ. δακρυοφορτώνομαι Θράκ. (Σουφλ.) Μετοχ. δακρυοφορτωμένος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) δακρυοφορτουμένους Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ ρ. φορτώνομαι, διὰ τὸ ὅπ. βλ. φορτώνω.

Ἐχω τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων ἐνθ' ἄν.: Πιὸς τοῦ μάλλονσι τοῦ πιδὶ καὶ δακρυοφορτώθ' κ; Θράκ. (Σουφλ.) Τὸν χτύπ'σαν κ' ἤρθη δακρυοφορτουμένους αὐτόθ. Ἡρτι δακρυοφορτουμέν' νὰ παραπονιθῇ Ἰμβρ. Φεύγει πάλι τὸ κοπέλι, πᾶει δακρυοφορτωμένο 'ς τὸ σπῖτι, λέει κυνηγὸς θὰ 'ενῶ (ἐκ παραμυθ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

δακρυοχύνω Πελοπν. (Κυνουρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ ρ. χύνω.

Θρηνηῶ, μοιρολογῶ μετὰ δακρύων: Ἀσμ.

"Ὅλες τριγύρω κάτσετε οἱ χαροκουρσεμένες, ἄλλες ἀπὸ τὸν ἄντρα σας κι ἄλλες ὅχ τὰ παιδιὰ σας κι ἄλλες ἀπὸ τ' ἀδέρφια σας καὶ ὅχ τὰ γονικά σας, ὅλες νὰ δακρυοχύσετε κι ἀπὸ ἓνα μοιρολόι.

δακρυορροῦσα ἐπίθ. λόγ. ἐνιαχ. δακρυορροῦσα Κρήτ. (Κίσ.) Μύκ.

Θηλ. τῆς μετοχ. τοῦ ἀρχ. ρ. δακρυορροῶ.

Ὁ θρηνηῶν, ὁ χύνων δάκρυα ἐνθ' ἄν.: Ἡρθε δακρυορροῦσα καὶ μοῦ γύρευε συχώρεση, μὰ δὲ τζῆ 'δωσα, γιατί' εἶναι σπιούνα Κρήτ. (Κίσ.) β) Εἰδικῶς, προσωνομία τῆς Παναγίας παριστωμένης ἐν εἰκόνι ὡς θρηνοῦσας Μύκ.

δάκρυσμα τό, σύνθηθ. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) δάκρυσμαν Πόντ. (Τραπ.) δάκρυγμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δακρύζω.

Τὸ δακρύειν σύνθηθ. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Τραπ.): Προδόθηκε μετὰ τὸ δάκρυσμα τῶν ματιῶν τῆς σύνθηθ. Δὲ θὰ μοῦ περάσῃ ποτὲ αὐτὸ τὸ δάκρυσμα 'ς τὰ μάτια; Ἀθῆν. Δὲ μετὰ ποιοῦν δὰ μάτια μ', λέπον καλά, ἀλλὰ γιατί' αὐτὸ τὸ δάκρυσμα 'ς τὰ καλά καθοῦμενα; Εὐβ. (Ἀκρ.) Συνών. δάκρυμα, δακρύωμα.

δακρυτερά ἐπίρρ. Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. δακρυτερός. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ. Μετὰ δακρύων.

δακρυτερός ἐπίθ. Λεξ. Βάιγ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. δακρυτερός καὶ τῆς παραγωγ. κα-

ταλ. -ερός. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Ὁ ρέπων πρὸς δακρυσμένον, ὁ προκαλῶν δάκρυα ἐνθ' ἄν.: Δακρυτερό γέλιο. Δακρυτερό τὸ μοιρολόι τῆς μάννας του Λεξ. Δημητρ.

δακρύωμα τό, Λεξ. Βάιγ. Δημητρ. δάκρυωμαν Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) δάκρυωμαν Κύπρ. — Δ. Λιπέρτ., Τζιμπρ. τραούδ., 46, 77 καὶ 107.

Ἐκ τοῦ ρ. δακρυώω. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Δάκρυσμα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ. ἄν.: Ἀσμ.

Τὸ κλάμαν τζαί τὸ δάκρυωμαν τ' ἀμ-μάδκια μόν' τὸ ξέραν Κύπρ. Ποιήμ.

Τὸ δάκρυωμαν 'ς τ' ἀμ-μάδκια σου ποτὲ νὰ μέφ φανῇ Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' ἄν., 77.

Ἐτρούπωσεν 'ς τὸ 'σ-σώσπιτον τζ' ἔμεινεν μέσα 'τζεϊ, 'ἐν εἶχαν 'πὺν τὸ δάκρυωμαν τ' ἀμ-μάδκια τῆς πικρὸν στησιν

Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' ἄν., 107. Συνών. δάκρυμα, δάκρυσμα.

δακρυώνω Θήρ. (Οἶα κ.ά.) Κρήτ. — Λεξ. Βάιγ. δακρυώνω Κρήτ. δακρυών-νω Μεγίστ. δακρυών-νον Λυκ. (Λιβύσσ.) δακρυών-νω Σύμ. δακρυώνω Πόντ. (Ἰνέπ.) δάκρυωνω Πόντ. (Ἰμερ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) δακρυώνω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ώνω. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Δακρύζω ἐνθ' ἄν.: Δὲ ξέρω εἶδα πάθανε τὰ μάθια μου καὶ δακρυώνουνε μετὰ τὸ παραμικρὸ Θήρ. Ἐπέθανεν ἡ γεναῖκα του τσ' ἐν ἐδακρώσαγ καθόλου τ' ἀμ-μάδκια του Κύπρ. Ἐδάκρωσαν τ' ὀμμάτια τ' Πόντ. (Τραπ.) Ἐδακρυώσαδ δὰμ μάτια μου Σύμ || Παροιμ. "Ὅταν ἀποκλαίανε ὅλοι, ἐδακρύωνε κ' ἡ χήρα (περὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐνδιαφέρονται διὰ τὰς ἐαυτῶν ὑποθέσεις ὀλιγώτερον ἢ πάντες οἱ ἄλλοι) ἄγν. τόπ. Συνών. παροιμ. Ἀφοῦ ἀποκλάψαν ὅλοι, δάκρυσε κ' ἡ χήρα || Ἀσμ.

Εἶδα 'χον δὰ ματάτσα σου τσ' εἶναι δακρυωμένα;

Μήπως, γιατί' μ' ἀρνήθησαν, εἶναι μετανιωμένα;

Θήρ.

Κ' ἐγὼ τὸ ἰδεῖν ἐτρόμαξα κ' ἐδάκρυωσε δὲ φῶς μου Κρήτ.

Θωρεῖ τὴν κάλην του δακρυωμένην

'ς τὰ γόνάτ'α τῆς 'πουκουπ-ῆσιμένην

Κύπρ.

Εἶδα τ' ὀμμάτ'α σ' εἶδα 'τα, εἶδα 'τα δάκρυωμένα,

φοῦμαι γιάμ ἐντῶκε σε ἡ μάννα σ' γιά τ' ἐμένα

Πόντ. (Ἰμερ.) 2) Ἐπὶ πηγῆς ὕδατος, στάζω τὸ ὕδωρ ὀλίγον, κατὰ σταγόνας Κρήτ. Συνών. δακρύζω 4.

Δαλιδά ἡ, Ἀμοργ. Μακεδ. Πελοπν. (Γαργαλ. Καλάβρυτ.)

Τὸ Ἑβραϊκὸν κύρ. ὄν. Δαλιδά.

1) Ὑβριστικῶς, ἡ πονηρὰ καὶ πανοῦργος γυνὴ Ἀμοργ. Μακεδ. Πελοπν. (Γαργαλ.): Εἶναι 'φτούνη 'φτοῦ μιά κακούργα Δαλιδά! Μωρὴ κακούργα Δαλιδά, αἱ 'ς τὸ διάλοιο, μωρὴ! 2) Μετων., ἡ μετὰ ὑστεροβουλίας ἢ σκοπιμότητος φλυαρία Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Θ' ἀνοίξῃ τὴ δαλιδά του. Εἶναι οὖλο δαλιδά.

δᾶμα τό, Τσακων.

Ἐκ τοῦ θέματος τοῦ ἀορ. ἐδάκα τοῦ ρ. δαίσο.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καίω, τὸ κάψιμο: "Ὁ σ' ὀροῦα δᾶμα ἔνταν 'ἀ χέρα! (δὲν βλέπεις κάψιμον ποῦ ἔχει αὐτὸ τὸ χέρι!)

